

UCHWAŁA NR .../2014

RADY MINISTRÓW

z dnia 2014 r.

w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych

Na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, ze zm.¹⁾) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się rządowy program dla rodzin wielodzietnych, zwany dalej „programem”, mający na celu:

- 1) promowanie modelu rodziny wielodzietnej;
- 2) promowanie pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej;
- 3) umacnianie oraz wspieranie rodziny wielodzietnej;
- 4) zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych.

§ 2. 1. Ministrowie, każdy w zakresie swojej właściwości, biorąc pod uwagę możliwość realizacji celów, o których mowa w § 1, podejmują działania na rzecz rodzin wielodzietnych, w szczególności poprzez przyznanie tym rodzinom uprawnień, w tym wprowadzenie zniżek w opłatach za wstęp do podległych im instytucji lub świadczone przez nie usługi oraz w opłatach za czynności administracyjne.

2. Koordynatorem programu ustanawia się ministra właściwego do spraw rodziny.

3. W przypadku przyznania rodzinom wielodzietnym uprawnień przez właściwych ministrów wykaz tych uprawnień oraz instytucji je przyznających jest niezwłocznie przekazywany ministrowi właściwemu do spraw rodziny.

4. Minister właściwy do spraw rodziny niezwłocznie zamieszcza wykaz na stronie internetowej urzędu go obsługującego.

§ 3. 1. Do programu mogą przystąpić podmioty inne niż instytucje podległe właściwym ministrom.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 509 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 567 i 598. Tekst jednolity nie uwzględnia zmian ogłoszonych w Dz. U. z 2012 r. poz. 1544 i 1548.

2. W przypadku przystąpienia do programu podmiotów, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rodziny zamieszcza na stronie internetowej urzędu go obsługującego wykaz uprawnień oraz podmiotów je przyznających.

§ 4. Wykazy, o których mowa w § 2 ust. 4 i § 3 ust. 2, są aktualizowane każdorazowo w przypadku zmiany uprawnień lub instytucji albo podmiotów, które uprawnienia te przyznały.

§ 5. Minister właściwy do spraw rodziny zobowiązany jest do prowadzenia, w szczególności za pomocą środków masowego przekazu, kampanii informacyjnej na rzecz rodzin wielodzietnych.

§ 6. Realizacja programu przez gminę jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

§ 7. Niniejszy program nie wpływa na obowiązywanie samorządowych programów przyznających uprawnienia rodzinom wielodzietnym.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie z dniem 16 czerwca 2014 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Rok 2013 był w Polsce Rokiem Rodziny. Minister Pracy i Polityki Społecznej podejmował i nadal podejmuje szereg inicjatyw, aby poprawić sytuację polskich rodzin. Jednym z elementów szeroko rozumianej polityki rodzinnej jest inicjatywa wsparcia rodzin wielodzietnych, tak ważnych dla rozwoju demograficznego Polski i promowania rozwoju takiego modelu rodzicielstwa. Oprócz bezpośredniego wsparcia rodzin, istotne jest również kreowanie pozytywnego wizerunku wielodzietności. Podejmowane działania mają na celu umacnianie oraz wspieranie funkcji rodziny wielodzietnej oraz zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z tych rodzin.

Mając na uwadze powyższe, Rada Ministrów we współpracy z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz jednostkami samorządu terytorialnego realizującymi ideę wsparcia rodzin wielodzietnych poprzez lokalne programy wspierania rodzin wielodzietnych (m. in. samorządowe karty dużej rodziny) proponuje wprowadzenie programu dla rodzin wielodzietnych, zwanego dalej „programem”, w ramach którego wprowadzona zostanie Karta Dużej Rodziny, zwana dalej „Kartą”. Program wpiąć będzie podjętą już w ubiegłych latach przez samorządy terytorialne, inicjatywę mającą na celu poparcie rodzin wielodzietnych i nie będzie wpływał na uprawnienie do wprowadzenia i realizacji w gminie samorządowych programów przyznających uprawnienia członkom tych rodzin.

Proponuje się, aby beneficjentami programu byli członkowie rodziny wielodzietnej, bez względu na jej dochód. Za członków rodziny wielodzietnej uznaje się rodzica (rodziców), oraz jego małżonka mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci w wieku do ukończenia 18. roku życia, w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej - do ukończenia 25. roku życia, natomiast bez ograniczeń wiekowych - w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Pod pojęciem rodzica należy rozumieć także rodzica zastępczego (rodziców zastępczych) lub osobę (osoby) prowadzącą rodzinny dom dziecka. Natomiast pod pojęciem dziecka należy rozumieć również dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą oraz pełnoletniego wychowanka rodzinnej pieczy zastępczej, pozostającego w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka na zasadach

określonych w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, 154 i 866).

Program stanowi podstawę do wprowadzenia różnego rodzaju uprawnień na rzecz rodzin wielodzietnych. Uprawnienia będą mogły być przyznawane zarówno przez podmioty publiczne, jak i niepubliczne.

Projekt uchwały przewiduje, że ministrowie, każdy w zakresie swojej właściwości, biorąc pod uwagę cel programu, będą podejmować działania na rzecz rodzin wielodzietnych. Działania te będą mogły być realizowane w szczególności poprzez wprowadzenie zniżek w opłatach za wstęp do podległych im instytucji lub świadczone przez nie usługi oraz w opłatach za czynności administracyjne. Przykładem instytucji, w których będą mogły być wprowadzone zniżki są niektóre muzea, instytucje wystawiennicze, parki narodowe, rezerwy przyrody czy obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne.

Uchwała stwarza możliwość przystąpienia do programu także podmiotów innych niż instytucje podległe właściwym ministrom, np. jednostek organizacyjnych funkcjonujących na różnych szczeblach samorządu terytorialnego oraz podmiotów niepublicznych, które w ramach prowadzonej działalności zapewnią rodzinom wielodzietnym szczególne uprawnienia.

Tym samym korzyści wynikające z wprowadzenia programu - podobnie jak ma to miejsce w przypadku rozwiązań samorządowych - będą płynąć z propozycji przedstawionych również przez podmioty komercyjne, które przystąpią do programu. Wydaje się, że rynek komercyjny może zaproponować wielomilionowe zmniejszenie wydatków rodzin wielodzietnych. Jednocześnie podmioty niepubliczne przystępujące do programu będą miały możliwość stworzenia atrakcyjnego wizerunku, w ramach modelu biznesowego.

Koordynatorem programu został wyznaczony minister właściwy do spraw rodziny. Do jego zadań będzie należało zamieszczanie oraz aktualizowanie na stronie internetowej urzędu go obsługującego wykazu uprawnień przyznanych rodzinom wielodzietnym, w tym zniżek w opłatach za wstęp do instytucji podległych właściwym ministrom oraz zniżek na produkty i usługi świadczone przez inne podmioty. Wykaz stanie się źródłem informacji na temat podmiotów i instytucji zapewniających rodzinom wielodzietnym uprawnienia w ramach programu.

Ponadto, minister właściwy do spraw rodziny będzie miał za zadanie prowadzić kampanię informacyjną na rzecz rodzin wielodzietnych, promującą program, w szczególności za pomocą środków masowego przekazu.

Program będzie realizowany przy współudziale gminy jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Przewiduje się, że uchwała wejdzie w życie z dniem 16 czerwca 2014 r.

Problematyka regulowana w projekcie uchwały jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej.

Projekt uchwały nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt uchwały został przesłany na podstawie art. 8 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 90, poz. 759) do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, a także do konsultacji z następującymi partnerami społecznymi:

- 1) na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.):
 - a) Forum Związków Zawodowych,
 - b) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
 - c) NSZZ „Solidarność”;
- 2) na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.):
 - a) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) Konfederacją Lewiatan,
 - c) Związkiem Rzemiosła Polskiego,
 - d) Związkiem Pracodawców Business Centre Club.

Projekt uchwały był przedmiotem obrad Zespołu do spraw Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, który został upoważniony przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego do wydania wiążącej opinii. Zespół na posiedzeniu w dniu 13 marca 2014 r. wydał pozytywną opinię odnośnie projektu.

W trakcie konsultacji społecznych uwagi zgłosiło Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Wiceprzewodnicząca Ogólnopolskiego Porozumienia Związków

Zawodowych, Prezydent Konfederacji Lewiatan oraz Przewodniczący Forum Związków Zawodowych. Uwzględnione zostały uwagi zgodne z celem projektowanej regulacji.

Projekt uchwały został przesłany członkom Zespołu do spraw Karty Dużej Rodziny, powołanego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, w skład którego wchodzi przedstawiciele samorządu terytorialnego, przedstawiciel Kancelarii Prezydenta RP oraz przedstawiciel Związku Dużych Rodzin „Trzy Plus”. Projekt został ponadto przesłany do konsultacji z Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych. Zgłoszone uwagi zostały uwzględnione w zakresie w jakim były zgodne z celem projektowanych rozwiązań.